

Βρυξέλλες, 9 Σεπτεμβρίου 2025
(OR. en)

12651/25

Διοργανικός φάκελος:
2025/0258 (COD)

GAF 24
FIN 1055
ECOFIN 1144
CADREFIN 183
CODEC 1233

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	3 Σεπτεμβρίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 462 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ περί του προγράμματος ανταλλαγών, συνδρομής και κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία για την περίοδο 2028-2034 (πρόγραμμα «Pericles V») και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/840

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 462 final.

σνημμ.: COM(2025) 462 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 3.9.2025
COM(2025) 462 final

2025/0258 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**περί του προγράμματος ανταλλαγών, συνδρομής και κατάρτισης για την προστασία του
ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία για την περίοδο 2028-2034 (πρόγραμμα
«Pericles V») και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/840**

{SWD(2025) 253 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι**

Το ευρώ, ως ενιαίο νόμισμα της Ένωσης, βρίσκεται στο κέντρο του ευρωπαϊκού συμφέροντος, και η ακεραιότητά του χρειάζεται να προστατεύεται σε όλες τις διαστάσεις της. Η παραχάραξη και η κιβδηλεία εξακολουθούν να συνιστούν σημαντική απειλή. Μολονότι ο μέσος αριθμός πλαστών τραπεζογραμματίων ευρώ που εντοπίζονται ετησίως παραμένει υπό έλεγχο, απαιτείται συνεχής επαγρύπνηση, όπως καταδεικνύεται από την αυξανόμενη διαθεσιμότητα υψηλής ποιότητας πλαστών τραπεζογραμματίων ευρώ και χαρακτηριστικών ασφαλείας στο διαδίκτυο / σκοτεινό δίκτυο, την εμφάνιση τραπεζογραμματίων τροποποιημένου σχεδίου και την ύπαρξη κέντρων παραχάραξης και κιβδηλείας, π.χ. στην Τουρκία και την Κίνα. Επιπλέον, τα μετρητά ευρώ εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται ευρέως στην ΕΕ μαζί με τα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, γεγονός που καθιστά αναγκαία τη συνεχή προστασία έναντι της παραχάραξης και της κιβδηλείας του ενιαίου νομίσματος. Τα προϊόντα παραχάραξης και κιβδηλείας ζημιώνουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις που δεν αποζημιώνονται για τα πλαστά νομίσματα, ακόμη και όταν τα έχουν αποδεχθεί καλή τη πίστει. Γενικότερα, αυτό επηρεάζει την ιδιότητα νόμιμου χρήματος και την εμπιστοσύνη των πολιτών και των επιχειρήσεων στα γνήσια χαρτονομίσματα και κέρματα ευρώ.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Από τότε που καθιερώθηκε το ευρώ ως ενιαίο νόμισμα, υφίσταται ανάγκη να προστατεύεται το ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία σε επίπεδο ΕΕ και να υπάρχει ειδικό πρόγραμμα που να προορίζεται για τον σκοπό αυτόν. Το ισχύον πρόγραμμα «Pericles IV» είναι ειδικά επικεντρωμένο στην προστασία των τραπεζογραμματίων και κερμάτων ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία και θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/840 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021¹.

Το πρόγραμμα Pericles IV χαρακτηρίζεται από διακριτή διεθνή και πολυτομεακή προσέγγιση² και εστιάζεται στην ανάπτυξη ικανοτήτων για την προστασία του ευρώ, στοιχεία τα οποία το καθιστούν μοναδικό μεταξύ των προγραμμάτων σε επίπεδο ΕΕ. Σύμφωνα με τη διαρκή αξιολόγησή του στις ετήσιες εκθέσεις του προγράμματος, λειτουργεί σαφώς συμπληρωματικά προς το μέσο *τεχνικής βοήθειας και ανταλλαγής πληροφοριών (TAIEX)*, το οποίο είναι αυτό που χρησιμοποιείται τις περισσότερες φορές για τη στήριξη των διαπραγματεύσεων προσχώρησης, και το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας — Αστυνομική συνεργασία³, το οποίο καλύπτει γενικά την πρόληψη και την καταπολέμηση της εγκληματικότητας. Μετά τη συμπερίληψη της παραχάραξης και της κιβδηλείας νομισμάτων ως μίας από τις προτεραιότητες στο επιχειρησιακό σχέδιο δράσης της EMPACT⁴, η Επιτροπή

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/840 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί προγράμματος ανταλλαγών, συνδρομής και κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία (πρόγραμμα «Pericles IV») (ΕΕ L 103 της 5.4.2014, σ. 1). Με τον εν λόγω κανονισμό καταργήθηκε ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 331/2014.

² Στις δράσεις του προγράμματος Pericles IV μπορούν να συμμετάσχουν αστυνομικές και δικαστικές αρχές, εθνικές κεντρικές τράπεζες, εργαστήρια τεχνικής ανάλυσης, νομισματοκοπεία, σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού τομέα και επιστημονικά ιδρύματα.

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1149 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας (ΕΕ L 251 της 15.7.2021, σ. 94).

⁴ Η EMPACT (Ευρωπαϊκή Πολυκλαδική Πλατφόρμα κατά των Εγκληματικών Απειλών) είναι μια πρωτοβουλία που προωθείται από τα κράτη μέλη της ΕΕ για την ασφάλεια με σκοπό τον εντοπισμό,

συντονίζεται στενά με τους επικεφαλής της EMPACT προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η συμπληρωματικότητα μεταξύ των δύο πηγών χρηματοδότησης. Δεδομένου του εξειδικευμένου και διεπιστημονικού χαρακτήρα του, το πρόγραμμα «Pericles» αναλαμβάνει την πρωτοβουλία όσον αφορά την κατάρτιση και την ανάπτυξη ικανοτήτων, ενώ η EMPACT εστιάζει τις δραστηριότητές της σε επιχειρησιακές δράσεις για τη στήριξη της επιβολής του νόμου.

Η παρούσα νομοθετική πρόταση αφορά την πρωτοβουλία για τη συνέχιση του προγράμματος Pericles και μετά το 2027.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόληψη και η καταστολή της παραχάραξης και της κιβδηλείας, καθώς και της συναφούς απάτης, συμβάλλουν στη διαφύλαξη της ακεραιότητας του ευρώ, ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών και των επιχειρήσεων στη γνησιότητα του ευρώ και να διασφαλιστεί, κατά συνέπεια, η αποτελεσματική λειτουργία του ευρώ, με την κατοχύρωση της δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην ΕΕ και την προώθηση της διεθνούς χρήσης του ενιαίου νομίσματος της Ένωσης για το εμπόριο, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις επενδύσεις.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 133 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Η διάταξη αυτή προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, κατόπιν διαβούλευσης με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος. Όπως και οι προγενέστερες εκδόσεις του προγράμματος, η εφαρμογή του προγράμματος Pericles V θα επεκταθεί στα κράτη μέλη των οποίων το νόμισμα δεν είναι το ευρώ, μέσω πρότασης παράλληλου κανονισμού του Συμβουλίου, βάσει του άρθρου 352 της ΣΛΕΕ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται στους τομείς οι οποίοι δεν υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ, η ΕΕ έχει αποκλειστική αρμοδιότητα να θεσπίζει τα αναγκαία μέτρα για τη χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. Στον τομέα αυτόν, δεν είναι δυνατή η ανάληψη δράσης από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και, ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

την ιεράρχηση και την αντιμετώπιση απειλών που προέρχονται από το οργανωμένο και το σοβαρό διεθνές έγκλημα. Το 2021 η EMPACT μετατράπηκε σε μόνιμο μέσο, όπως ορίζεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη μόνιμη συνέχιση του κύκλου πολιτικής της ΕΕ για το οργανωμένο και το σοβαρό διεθνές έγκλημα. Το επικεφαλής κράτος μέλος της προτεραιότητας EMPACT που καλύπτει τα «εγκλήματα διανοητικής ιδιοκτησίας, την παραποίηση εμπορευμάτων και την παραχάραξη και την κιβδηλεία νομισμάτων» είναι η Βουλγαρία.

- **Αναλογικότητα**

Ο προτεινόμενος κανονισμός είναι αναγκαίος, κατάλληλος και ενδεδειγμένος για την επίτευξη του επιθυμητού σκοπού. Στον κανονισμό προτείνεται να ενισχυθεί αποτελεσματικά η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, χωρίς να περιορίζεται η δυνατότητα των κρατών μελών να προστατεύουν το ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία. Η δράση στο επίπεδο της Ένωσης είναι δικαιολογημένη, διότι βοηθά σαφώς τα κράτη μέλη να προστατεύουν συλλογικά το ευρώ και ενθαρρύνει τη χρήση κοινών μηχανισμών της Ένωσης για την καλύτερη συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η προτεινόμενη νομική πράξη είναι κανονισμός, σε συνέχεια του κανονισμού (ΕΕ) 2021/840 για τη θέσπιση του προγράμματος Pericles IV. Ο κανονισμός έχει αποδειχθεί ότι παρέχει την ασφάλεια δικαίου που απαιτείται για την αποτελεσματική προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία, πράγμα το οποίο δεν θα μπορούσε να είχε επιτευχθεί με άλλες νομικές πράξεις.

Η εφαρμογή του προγράμματος Pericles θα επεκταθεί στα κράτη μέλη των οποίων το νόμισμα δεν είναι το ευρώ, μέσω πρότασης παράλληλου κανονισμού του Συμβουλίου σε συνέχεια του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1696 του Συμβουλίου.

3. **ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ**

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Το 2024 διενεργήθηκε η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Pericles IV σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/840. Η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το πρόγραμμα Pericles IV επιτυγχάνει τον στόχο του όσον αφορά τη συμβολή στην πρόληψη και την καταστολή της παραχάραξης και της κιβδηλείας του ευρώ, διαφυλάσσοντας έτσι την ακεραιότητα των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων του ευρώ.

Το πρόγραμμα έχει γενικά αποδειχθεί **αποτελεσματικό** για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών, των τεχνικών δεξιοτήτων, των θεσμικών πλαισίων και των επιχειρησιακών ικανοτήτων για την καταστολή της παραχάραξης και της κιβδηλείας του ευρώ, τόσο στα κράτη μέλη της ΕΕ όσο και σε τρίτες χώρες. Διευκόλυνε επιτυχώς τη δικτύωση και τις συνεργατικές έρευνες, οδηγώντας σε σημαντικά επιτεύγματα, όπως έρευνες που είχαν ως αποτέλεσμα την κατάσχεση πλαστών ευρώ και την εξάρθρωση εγκληματικών οργανώσεων.

Με την παροχή τεχνικής κατάρτισης, σεμιναρίων, ανταλλαγών προσωπικού και μελετών, το πρόγραμμα στήριξε μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη, ιδίως σε περιπτώσεις στις οποίες η εθνική χρηματοδότηση είναι περιορισμένη. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα Pericles IV έχει εξασφαλίσει, μέχρι στιγμής, την **αποδοτική** χρήση των πόρων όσον αφορά την επίτευξη των εκροών, των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου του προγράμματος. Οι δαπάνες διαχείρισης είναι υψηλές σε σχετικούς όρους σε σύγκριση με παρόμοια προγράμματα, ωστόσο αυτό οφείλεται κυρίως στον περιορισμένο συνολικό προϋπολογισμό του προγράμματος. Επίσης, το συνολικό μερίδιό τους μειώνεται λόγω της ψηφιοποίησης, γεγονός που καταδεικνύει

συνολική βελτίωση της αποδοτικότητας. Η στενή συμμετοχή των υπηρεσιών της Επιτροπής στον συντονισμό και την εφαρμογή των δράσεων, για παράδειγμα με την άσκηση της προεδρίας στις συνεδριάσεις της Ομάδας Εμπειρογνομόνων για την Παραχάραξη του ευρώ (ECEG), διασφαλίζει την αποδοχή και την αποτελεσματική παρακολούθηση από τα κράτη μέλη. Η γενιά IV του προγράμματος Pericles υποβάλλεται σε ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολογήσεις, παρόλο που, δεδομένου του μικρού μεγέθους του και του υψηλού βαθμού συνέχειας κατά τη διάρκεια πολλαπλών περιόδων προγραμματισμού, το ζήτημα του κατά πόσον είναι αναλογική η απαίτηση δύο αξιολογήσεων ανά κύκλο χρηματοδότησης σε σχέση με τον συνολικό προϋπολογισμό είχε ως αποτέλεσμα να προταθεί η αντικατάσταση, στην επόμενη γενιά του προγράμματος, μίας από τις δύο αξιολογήσεις με έκθεση υλοποίησης.

Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι το πρόγραμμα **είναι συμπληρωματικό και παρουσιάζει συνοχή** με πρωτοβουλίες άλλων ενωσιακών θεσμικών οργάνων, όπως η EKT και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής των πρωτοβουλιών των κρατών μελών είναι περιορισμένο, το πρόγραμμα καλύπτει αυτό το κενό προσφέροντας πολυεθνικές και πολυτομεακές δράσεις που παρέχουν εμπειρογνώσια και προωθούν τη δημιουργία σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και με τρίτες χώρες. Πράγματι, το πρόγραμμα προσφέρει σημαντική ενωσιακή προστιθέμενη αξία, δημιουργώντας και ενισχύοντας σχέσεις και συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, τρίτων χωρών, ενωσιακών θεσμικών οργάνων και διεθνών οργανισμών που υπερβαίνουν τις αρμοδιότητες των επιμέρους εθνικών αρχών.

Το πρόγραμμα Pericles IV εξακολουθεί επίσης να είναι ιδιαίτερα **συναφές**, ενώ έχει προσαρμοστεί στις εξελισσόμενες απειλές. Απαιτείται συνεχής προσοχή για να αντιμετωπίζονται οι αναδυόμενες απειλές παραχάραξης και κιβδηλείας και για να διασφαλίζεται ότι ο αριθμός των πλαστών ευρώ που εντοπίζονται παραμένει υπό έλεγχο και σε χαμηλά επίπεδα: όσο χρησιμοποιούνται μετρητά, ο κίνδυνος που προκαλούν η παραχάραξη και η κιβδηλεία εξακολουθεί να υφίσταται. Στις τρέχουσες απειλές τις οποίες θα πρέπει να αντιμετωπίσει το μελλοντικό πρόγραμμα συγκαταλέγονται η διανομή προϊόντων παραχάραξης και κιβδηλείας και τα στοιχεία υψηλής ποιότητας στο διαδίκτυο / σκοτεινό δίκτυο, καθώς και η αντιμετώπιση των προϊόντων «monie money» και «prop copy» (ψεύτικα χαρτονομίσματα που τυπώνονται για ταινίες). Περιλαμβάνονται επίσης πιθανές απειλές που σχετίζονται με το μελλοντικό ψηφιακό ευρώ και τον αντίκτυπο της τεχνητής νοημοσύνης στην παραγωγή και τον εντοπισμό πλαστών νομισμάτων. Τέλος, από την αξιολόγηση προέκυψε ότι το πρόγραμμα επιδιώκει τη διασφάλιση της διαχρονικής **βιωσιμότητας** των εκροών του και της μελλοντικής προόδου προς την επίτευξη των στόχων του μέσω της μεταφοράς γνώσεων στο πλαίσιο τακτικών δράσεων παρακολούθησης και συνεχούς στήριξης από το πρόγραμμα. Τα ενδιαφερόμενα μέρη επισημαίνουν τις εξελισσόμενες απειλές και τον βαθμό εναλλαγής του προσωπικού εντός των αρμόδιων εθνικών αρχών και τονίζουν την ανάγκη επανάληψης της κατάρτισης κάθε 2-3 έτη, γεγονός που πιστοποιεί τη σημασία της συνέχισης του προγράμματος με παρόμοιο πεδίο εφαρμογής.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Πριν από τις προτάσεις για προγράμματα της ΕΕ στο πλαίσιο του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου προηγήθηκαν επτά δημόσιες διαβουλεύσεις⁵, κυρίως όσον αφορά τη χρηματοδότηση της ΕΕ για την ενιαία αγορά και τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών· τη χρηματοδότηση της ΕΕ για την ανταγωνιστικότητα· ή την υλοποίηση της χρηματοδότησης της ΕΕ με τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες. Οι διαβουλεύσεις

⁵ Συμβουλευθείτε τον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14525-EUs-next-long-term-budget-MFF-EU-funding-for-the-single-market-and-cooperation-between-national-authorities_el

απευθύνονταν σε ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών, επιχειρήσεων, ΜΜΕ, δημόσιων αρχών, αποδεκτών χρηματοδότησης της ΕΕ, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, πανεπιστημίων και διεθνών ενδιαφερόμενων μερών.

Οι διαβουλεύσεις αυτές επιβεβαιώνουν την ανάγκη να εξορθολογιστούν οι επενδύσεις στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και στην ενιαία αγορά σε επίπεδο ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών διοικήσεων. Αναδεικνύουν τη ρητή συμφωνία μεταξύ των βασικών ενδιαφερόμενων μερών ότι η ενιαία αγορά ενισχύεται μέσω της βελτιστοποίησης των τεχνικών και διοικητικών ικανοτήτων των κρατών μελών· ότι οι εθνικές αρχές, οι πολίτες, οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις ενδυναμώνονται με την αντιμετώπιση των ελλείψεων σε γνώσεις και δεδομένα· ή ότι η αντιμετώπιση των διεθνικών προκλήσεων και η διευκόλυνση της διασυνοριακής συνεργασίας αποτελούν τομείς με σαφή ενωσιακή προστιθέμενη αξία.

• **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ⁶ και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας⁷, για τα προγράμματα που παρέχουν συνέχεια όσον αφορά το περιεχόμενο και τη δομή ή έχουν σχετικά μικρό προϋπολογισμό, δεν απαιτείται η διενέργεια εκτίμησης επιπτώσεων, αλλά μάλλον μια εκ των προτέρων αξιολόγηση με τη μορφή εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση SWD [SWD(...) ...], που συνοδεύει την παρούσα πρόταση, πληροί τις απαιτήσεις για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Εκτιμά ότι η συνέχιση του προγράμματος Pericles θα διασφαλίσει τη συνεχή αποτελεσματικότητά του όσον αφορά την προστασία του ευρώ έναντι της παραχάραξης και της κιβδηλείας, καθώς και της συναφούς απάτης, ιδίως με τη διασφάλιση στοχευμένων άμεσων δράσεων της Επιτροπής που συμπληρώνουν τις δράσεις των κρατών μελών, ενώ θα διατηρήσει τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα του προγράμματος, όπως επιβεβαιώνονται από την ενδιάμεση αξιολόγησή του. Ο υψηλός βαθμός ενωσιακής προστιθέμενης αξίας του προγράμματος απορρέει από τη μοναδική του εστίαση, η οποία αντικατοπτρίζεται στη νομική του βάση στο άρθρο 133 της ΣΛΕΕ, και σε συνδυασμό με τον διεθνικό και πολυεπιστημονικό χαρακτήρα του το κάνει να ξεχωρίζει σε σχέση με άλλα προγράμματα της ΕΕ και εθνικούς τρόπους δράσης. Επιπλέον, με την Επιτροπή να είναι αρμόδια τόσο για την άμεση διαχείριση του προγράμματος όσο και για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής και της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία του ευρώ, είναι εγγυημένη η αποτελεσματική επίτευξη των στόχων του προγράμματος, δεδομένου ότι η νομοθεσία και η πολιτική συνδέονται με την υλοποίηση του προγράμματος.

Η συνέχιση του τρέχοντος προγράμματος με αυξημένο κονδύλιο θα διασφαλίσει τη συνεχή αποτελεσματικότητά του, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση στοχευμένων άμεσων δράσεων της Επιτροπής που συμπληρώνουν τις δράσεις των κρατών μελών, ενώ θα διατηρήσει τα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα του προγράμματος, όπως επιβεβαιώνονται από την ενδιάμεση αξιολόγησή του. Η αύξηση του προϋπολογισμού είναι πιθανό να οδηγήσει σε αύξηση του αριθμού των δράσεων που θα υλοποιούνται και του αριθμού των συμμετεχόντων στις δράσεις σε σύγκριση με την περίοδο προγραμματισμού για το πρόγραμμα Pericles IV. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα εξασφαλίσει την εκπλήρωση των στόχων του προγράμματος, προστατεύοντας το ευρώ έναντι της παραχάραξης και της κιβδηλείας, καθώς και της συναφούς απάτης,

⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού, *Financial regulation applicable to the general budget of the Union (recast)* [Δημοσιονομικός κανονισμός που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση)], Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2761/686790>.

⁷ SWD(2021) 305 final.

εξασφαλίζοντας ένα επικαιροποιημένο πλαίσιο για τον εντοπισμό της παραχάραξης και της κιβδηλείας του ευρώ, προσαρμόζοντας τις επικείμενες και εξελισσόμενες απειλές, δημιουργώντας και διατηρώντας ένα αποτελεσματικό και άρτια καταρτισμένο δίκτυο εμπειρογνομόνων για την καταπολέμηση της παραχάραξης και της κιβδηλείας.

- **Απλούστευση**

Η δημοσιονομική εκτέλεση του προγράμματος Pericles θα απλουστευθεί περαιτέρω με την αυξημένη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους για επιχορηγήσεις, γεγονός που θα μειώσει τη διοικητική επιβάρυνση για τους αιτούντες του προγράμματος.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση συνάδει και τηρεί τις αξίες της Ένωσης που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου οι στόχοι της προτεινόμενης πρωτοβουλίας συνδέονται με την προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και την εφαρμογή του Χάρτη. Για παράδειγμα, η πρόταση προωθεί την επιχειρηματική ελευθερία διασφαλίζοντας την ασφαλή χρήση του ενιαίου νομίσματος της Ένωσης ως μέσου πληρωμής.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει να διατεθεί στο πρόγραμμα ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο ύψους 7 000 000 EUR (σε τρέχουσες τιμές) για την περίοδο 2028-2034⁸. Οι λεπτομερείς εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της παρούσας πρότασης παρουσιάζονται στο νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο που επισυνάπτεται στην παρούσα πρόταση.

2025/0258 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

περί του προγράμματος ανταλλαγών, συνδρομής και κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία για την περίοδο 2028-2034 (πρόγραμμα «Pericles V») και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/840

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 133,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

⁸ Να προστεθεί παραπομπή μόλις είναι διαθέσιμη.

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας⁹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση και τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία, καθώς και τη συναφή απάτη, ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών και των επιχειρήσεων στην γνησιότητα του ευρώ και να διασφαλιστεί, κατά συνέπεια, η αποτελεσματική λειτουργία του ευρώ, με την κατοχύρωση της δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ένωση και την προώθηση της διεθνούς χρήσης του ευρώ για το εμπόριο, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις επενδύσεις.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 του Συμβουλίου¹⁰ προβλέπει ανταλλαγές πληροφοριών, συνεργασία και αμοιβαία συνδρομή, θεσπίζοντας έτσι ένα εναρμονισμένο πλαίσιο για την προστασία του ευρώ. Η ισχύς του εν λόγω κανονισμού επεκτάθηκε, με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1339/2001 του Συμβουλίου¹¹, και στα κράτη μέλη τα οποία δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως ενιαίο νόμισμα, για να υπάρχει ισοδύναμη προστασία του ευρώ σε όλη την Ένωση.
- (3) Η στήριξη αυτών των δράσεων στο παρελθόν, μέσω των αποφάσεων 2001/923/ΕΚ¹² και 2001/924/ΕΚ¹³ του Συμβουλίου, με τις οποίες θεσπίστηκε το πρώτο πρόγραμμα Pericles και οι οποίες στη συνέχεια τροποποιήθηκαν και επεκτάθηκαν με τις αποφάσεις 2006/75/ΕΚ, 2006/76/ΕΚ, 2006/849/ΕΚ και 2006/850/ΕΚ του Συμβουλίου και τους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 331/2014¹⁴ και (ΕΕ) 2021/840 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵, έχει επιτρέψει την ενίσχυση των δράσεων της Ένωσης και των κρατών μελών στον τομέα της προστασίας του ευρώ από την

⁹ ΕΕ C, , , ELI: σ. .

¹⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, σχετικά με τον καθορισμό των αναγκών μέτρων για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία ([ΕΕ L 181 της 4.7.2001, σ. 6](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1338/oj>).

¹¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1339/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, για την επέκταση των αποτελεσμάτων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 σχετικά με τον καθορισμό των αναγκών μέτρων για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία σε εκείνα τα κράτη μέλη τα οποία δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως ενιαίο νόμισμα ([ΕΕ L 181 της 4.7.2001, σ. 11](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1338/oj>).

¹² Απόφαση 2001/923/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2001, για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα των ανταλλαγών, της συνδρομής και της κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία (πρόγραμμα «Pericles») ([ΕΕ L 339 της 21.12.2001, σ. 50](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/923/oj>).

¹³ Απόφαση 2001/924/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2001, για την επέκταση των αποτελεσμάτων της απόφασης για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα των ανταλλαγών, της συνδρομής και της κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία (πρόγραμμα «Pericles») σε εκείνα τα κράτη μέλη τα οποία δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως ενιαίο νόμισμα ([ΕΕ L 339 της 21.12.2001, σ. 55](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2001/924/oj>).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 331/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, περί προγράμματος ανταλλαγών, συνδρομής και κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία (πρόγραμμα «Pericles 2020») και την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 2001/923/ΕΚ, 2001/924/ΕΚ, 2006/75/ΕΚ, 2006/76/ΕΚ, 2006/849/ΕΚ και 2006/850/ΕΚ (ΕΕ L 103 της 5.4.2014, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/331/oj>).

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/840 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, περί προγράμματος ανταλλαγών, συνδρομής και κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία για την περίοδο 2021-2027 (πρόγραμμα «Pericles IV») και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 331/2014 (ΕΕ L 186 της 27.5.2021, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/840/oj>).

παραχάραξη και την κιβδηλεία. Με τις διάφορες αυτές πράξεις, το πρόγραμμα Pericles συνέβαλε επιτυχώς στη διασφάλιση της προστασίας του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία.

- (4) Στο πλαίσιο αυτό, στην ανακοίνωσή της σχετικά με τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος Pericles IV¹⁶, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η τρέχουσα εκτελεστική δομή του προγράμματος Pericles IV είναι γενικά αποτελεσματική, αποδοτική, βιώσιμη και εξακολουθεί να είναι συναφής όσον αφορά την προσαρμογή στις εξελισσόμενες απειλές. Το πρόγραμμα Pericles IV καλύπτει ένα κρίσιμο κενό σε πολλά κράτη μέλη, στα οποία οι πόροι για τη διοργάνωση διεθνούς και πολυτομεακής κατάρτισης σχετικά με την παραχάραξη και την κιβδηλεία του ευρώ είναι συχνά περιορισμένοι. Με την παροχή στοχευμένης στήριξης, το πρόγραμμα ενισχύει την ικανότητα της Ένωσης να καταπολεμά την παραχάραξη και την κιβδηλεία του ευρώ και στηρίζει την ανάπτυξη νέων σχέσεων, δικτύων και προσπαθειών διεθνικής συνεργασίας. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα Pericles θα πρέπει να συνεχιστεί και μετά το 2028.
- (5) Η προστασία του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος ως δημόσιου αγαθού έχει σαφή διεθνική διάσταση και, ως εκ τούτου, η προστασία του ευρώ υπερβαίνει το συμφέρον και την αρμοδιότητα των επιμέρους κρατών μελών. Λαμβανομένης υπόψη της διασυνοριακής κυκλοφορίας του ευρώ και της έντονης δραστηριοποίησης του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος στην παραχάραξη και την κιβδηλεία του ευρώ, τα εθνικά πλαίσια προστασίας θα πρέπει να συμπληρωθούν με μια ενωσιακή πρωτοβουλία, προκειμένου να εξασφαλιστεί ομοιογενής εθνική και διεθνής συνεργασία, και να αντιμετωπιστούν διεθνικοί κίνδυνοι που ενδέχεται να εμφανιστούν. Ως εκ τούτου, με τη θέσπιση του προγράμματος ανταλλαγών, συνδρομής και κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία, ο παρών κανονισμός είναι αναγκαίος, κατάλληλος και ενδεδειγμένος για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Το πρόγραμμα θα πρέπει να ενισχύσει αποτελεσματικά τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, χωρίς να περιορίζεται η δυνατότητα των κρατών μελών να προστατεύουν το ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία. Η δράση στο επίπεδο της Ένωσης είναι δικαιολογημένη, διότι βοηθά σαφώς τα κράτη μέλη να προστατεύουν συλλογικά το ευρώ και ενθαρρύνει τη χρήση κοινών μηχανισμών της Ένωσης για την καλύτερη συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών.
- (6) Ο παρών κανονισμός ορίζει ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα ανταλλαγών, συνδρομής και κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία (στο εξής: πρόγραμμα «Pericles V»). Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι τρέχουσες τιμές υπολογίζονται με την εφαρμογή σταθερού αποπληθωριστή 2 %.
- (7) Σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο οικονομικό, κοινωνικό και γεωπολιτικό περιβάλλον, η πρόσφατη πείρα ανέδειξε την ανάγκη για ένα πιο ευέλικτο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και προγράμματα δαπανών της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτόν, και σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος κανονισμού, η χρηματοδότηση θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις εξελισσόμενες ανάγκες πολιτικής και τις προτεραιότητες της

¹⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος ανταλλαγών, συνδρομής και κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία (πρόγραμμα «Pericles IV») [COM(2025) 54 final].

Ένωσης, όπως προσδιορίζονται στα σχετικά έγγραφα που δημοσιεύει η Επιτροπή, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου και στα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, διασφαλίζοντας παράλληλα επαρκή προβλεψιμότητα όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

- (8) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷ εφαρμόζεται στο πρόγραμμα «Pericles V». Ορίζει τους κανόνες για την κατάρτιση και την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις μη χρηματοοικονομικές δωρεές, τις προμήθειες, την έμμεση διαχείριση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις δημοσιονομικές εγγυήσεις.
- (9) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου¹⁹, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου²⁰ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου²¹, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού, της διόρθωσης και της διερεύνησης παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε υποθέσεις απάτης και άλλων ποινικών αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²². Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁹ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.95, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

²⁰ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292, 15.11.96, σ. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

²¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

²² Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και να διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

- (10) Το πρόγραμμα πρόκειται να υλοποιηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) **202X/XXXX**, ο οποίος θεσπίζει τους κανόνες για την παρακολούθηση των δαπανών και το πλαίσιο επιδόσεων για τον προϋπολογισμό, μεταξύ άλλων τους κανόνες για τη διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής των αρχών της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και της ισότητας των φύλων, που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχεία δ) και στ) αντίστοιχα του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τους κανόνες για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων της Ένωσης, τους κανόνες για τη δημιουργία πύλης ενωσιακής χρηματοδότησης, τους κανόνες για την αξιολόγηση των προγραμμάτων, καθώς και άλλες οριζόντιες διατάξεις που εφαρμόζονται σε όλα τα προγράμματα της Ένωσης, όπως εκείνες που αφορούν την ενημέρωση, την επικοινωνία και την προβολή.
- (11) Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 1 της απόφασης (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου²³, τα πρόσωπα και οι οντότητες που είναι εγκατεστημένα σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος και με την επιφύλαξη των ενδεχόμενων συμφωνιών που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος.
- (12) Οι δράσεις που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση με σκοπό την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών και προσωπικού, της τεχνικής και επιστημονικής συνδρομής και της ειδικευμένης κατάρτισης συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία του ενιαίου νομίσματος της Ένωσης από την παραχάραξη και την κιβδηλεία και από τη συναφή απάτη, βοηθώντας έτσι να επιτευχθεί υψηλό και ισοδύναμο επίπεδο προστασίας σε όλη την Ένωση και καταδεικνύοντας συγχρόνως την ικανότητα της Ένωσης να αντιμετωπίζει το σοβαρό οργανωμένο έγκλημα. Προκειμένου το πρόγραμμα να είναι ανθεκτικό στις μελλοντικές εξελίξεις, είναι αναγκαίο να διατηρηθεί η ισορροπία μεταξύ των διαφόρων τύπων δράσεων που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση, καθώς και να διατηρηθεί η εστίασή του στις τρέχουσες και αναδυόμενες απειλές, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζογραμματίων τροποποιημένου σχεδίου και της διανομής προϊόντων παραχάραξης και κιβδηλείας μέσω του διαδικτύου. Οι επιλέξιμες δράσεις θα πρέπει επίσης να καλύπτουν πιθανές μελλοντικές εξελίξεις, όπως πιθανές απειλές για το μελλοντικό ψηφιακό ευρώ, καθώς και πιθανές απειλές και ευκαιρίες έρευνας που προέρχονται από την τεχνητή νοημοσύνη. Η αγορά εξοπλισμού που θα χρησιμοποιείται από τις εξειδικευμένες αρχές καταπολέμησης της παραχάραξης και κιβδηλείας τρίτων χωρών για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία είναι επίσης ζωτικής σημασίας για την επαρκή προστασία του ευρώ σε τρίτες χώρες, αλλά η αγορά εξοπλισμού θα πρέπει επίσης να συνοδεύεται από την αναγκαία κατάρτιση για τη

²³ Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2021, για τη σύνδεση των Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου (Απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας) (ΕΕ L 355 της 7.10.2021, σ. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj>).

χρήση του. Ως εκ τούτου, όσον αφορά το συγκεκριμένο είδος δράσης, η αγορά εξοπλισμού δεν θα πρέπει να αποτελεί τη μοναδική συνιστώσα της δράσης.

- (13) Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διεθνικές και πολυτομεακές πτυχές της καταπολέμησης της παραχάραξης και της κιβδηλείας, απαιτείται ισορροπία μεταξύ των διαφόρων ομάδων-στόχων και των συμμετεχόντων στις δράσεις του προγράμματος. Ως εκ τούτου, όλες οι δράσεις θα πρέπει να έχουν διεθνικό και πολυτομεακό χαρακτήρα και, παράλληλα με τα παραδοσιακά ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι αρχές επιβολής του νόμου και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, είναι επίσης επωφελής η μεγαλύτερη συμμετοχή των δικαστικών αρχών, των τελωνείων και των υπηρεσιών παράδοσης δεμάτων στις δράσεις του προγράμματος.
- (14) Το πρόγραμμα αντικαθιστά αυτό που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/840 για την περίοδο 2021-2027. Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/840 θα πρέπει να καταργηθεί.
- (15) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή και απρόσκοπτη μετάβαση από το πρόγραμμα Pericles IV στο πρόγραμμα Pericles V είναι σκόπιμο να ευθυγραμμιστεί η διάρκεια του προγράμματος Pericles V με την περίοδο εφαρμογής [αναφορά στον κανονισμό του ΠΔΠ μετά το 2027] του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) .../20xx[?]. Επομένως, το πρόγραμμα Pericles V θα πρέπει να εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου 2028,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο [1]

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα ανταλλαγών, συνδρομής και κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία (πρόγραμμα «Pericles V») (στο εξής: πρόγραμμα) και καθορίζει τους στόχους του προγράμματος, τον προϋπολογισμό του για την περίοδο 2028-2034, τις μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και τους κανόνες για την παροχή της εν λόγω χρηματοδότησης.

Άρθρο [2]

Στόχοι του προγράμματος

- 1. Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι η πρόληψη και η καταστολή της παραχάραξης και της κιβδηλείας, καθώς και της συναφούς απάτης, και η διαφύλαξη της ακεραιότητας του ευρώ, ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών και των επιχειρήσεων στη γνησιότητα του ευρώ και να διασφαλιστεί, κατά συνέπεια, η αποτελεσματική λειτουργία του ευρώ, με την κατοχύρωση της δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ένωση και την προώθηση της διεθνούς χρήσης του ευρώ για το εμπόριο, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις επενδύσεις.
- 2. Ο ειδικός στόχος του προγράμματος είναι η προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία και τη συναφή απάτη, λαμβανομένων επίσης υπόψη

πιθανών μελλοντικών εξελίξεων, όπως πιθανές απειλές για το μελλοντικό ψηφιακό ευρώ, καθώς και πιθανές απειλές και ευκαιρίες έρευνας που προέρχονται από την τεχνητή νοημοσύνη. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται με τη στήριξη και τη συμπλήρωση των μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη και τη διευκόλυνση των προσπαθειών των αρμόδιων εθνικών και ενωσιακών αρχών να αναπτύξουν μεταξύ τους και με την Επιτροπή στενή και τακτική συνεργασία και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών.

Άρθρο [3]

Προϋπολογισμός

1. Το ενδεικτικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για την εκτέλεση του προγράμματος την περίοδο **2028-2034** ανέρχεται σε **7 000 000** EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό της Ένωσης πιστώσεις για την περίοδο μετά το 2034 ώστε να καλυφθούν οι αναγκαίες δαπάνες και να καταστεί δυνατή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του προγράμματος.
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τα ποσά των πρόσθετων πόρων που αναφέρονται στο άρθρο 4 μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή τεχνικής και διοικητικής βοήθειας με σκοπό την υλοποίηση του προγράμματος, όπως για δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, λογιστικών και άλλων ελέγχων και αξιολόγησης, θεσμικών συστημάτων και πλατφορμών τεχνολογίας πληροφοριών, δραστηριοτήτων ενημέρωσης, προβολής και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της θεσμικής επικοινωνίας σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, καθώς και για την παροχή κάθε άλλης τεχνικής και διοικητικής βοήθειας ή για δαπάνες σχετικές με το προσωπικό με τις οποίες επιβαρύνεται η Επιτροπή για τη διαχείριση του προγράμματος.

Άρθρο [4]

Πρόσθετοι πόροι

1. Τα κράτη μέλη, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης, οι τρίτες χώρες, οι διεθνείς οργανισμοί, τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη μπορούν να καταβάλλουν πρόσθετες χρηματοδοτικές ή μη χρηματοδοτικές συνεισφορές στο πρόγραμμα. Οι πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές συνιστούν εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο α), δ) ή ε) ή του άρθρου 21 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
2. Οι πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, να διατεθούν στο πρόγραμμα. Οι εν λόγω πόροι εκτελούνται άμεσα ή έμμεσα από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Προστίθενται στο ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού. Οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους. Όταν η Επιτροπή δεν έχει αναλάβει νομική δέσμευση στο πλαίσιο άμεσης ή

έμμεσης διαχείρισης για πρόσθετα ποσά που διατίθενται κατ' αυτόν τον τρόπο στο πρόγραμμα, τα αντίστοιχα μη δεσμευμένα ποσά μπορούν, κατόπιν αιτήματος του οικείου κράτους μέλους, να μεταφερθούν και πάλι σε ένα ή περισσότερα αντίστοιχα προγράμματα-πηγή ή στα διάδοχά τους προγράμματα.

Άρθρο [5]

Εναλλακτική, συνδυασμένη και σωρευτική χρηματοδότηση

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε συνέργεια με άλλα προγράμματα της Ένωσης. Μια δράση που έχει λάβει συνεισφορά της Ένωσης από άλλο πρόγραμμα μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά στο πλαίσιο του προγράμματος. Οι κανόνες του σχετικού προγράμματος της Ένωσης εφαρμόζονται στην αντίστοιχη συνεισφορά ή μπορεί να εφαρμοστεί ενιαίο σύνολο κανόνων σε όλες τις συνεισφορές και να συναφθεί ενιαία νομική δέσμευση. Εάν η συνεισφορά της Ένωσης βασίζεται σε επιλέξιμες δαπάνες, η σωρευτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της Ένωσης δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης και μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία σύμφωνα με τα έγγραφα που καθορίζουν τους όρους στήριξης.
2. Οι διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο του προγράμματος μπορούν να διεξάγονται από κοινού υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση με κράτη μέλη, θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης, τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς, διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη (στο εξής: εταίροι της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής), υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Οι διαδικασίες αυτές υπόκεινται σε ενιαίο σύνολο κανόνων και έχουν ως αποτέλεσμα τη σύναψη ενιαίων νομικών δεσμεύσεων. Για τον σκοπό αυτόν, οι εταίροι της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής μπορούν να διαθέσουν πόρους στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο [5] του παρόντος κανονισμού, ή να επιφορτιστούν με την εκτέλεση της εν λόγω διαδικασίας, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Στις διαδικασίες από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής, εκπρόσωποι των εταίρων της διαδικασίας από κοινού ανάθεσης/χορήγησης/απονομής μπορεί επίσης να είναι μέλη της επιτροπής αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 153 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Άρθρο [6]

Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

1. Το πρόγραμμα μπορεί να είναι ανοικτό στη συμμετοχή των ακόλουθων τρίτων χωρών, μέσω πλήρους ή μερικής σύνδεσης, σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 2 και σύμφωνα με τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες ή τυχόν αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών και εφαρμόζονται:
 - α) στα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, καθώς και στα πολύ μικρά ευρωπαϊκά κράτη·

- β) στις προσχωρούσες χώρες, τις υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη·
- γ) στις χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας·
- δ) σε άλλες τρίτες χώρες.

2. Οι συμφωνίες σύνδεσης για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα:

- α) διασφαλίζουν δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα·
- β) καθορίζουν τους όρους συμμετοχής στο πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματοδοτικών συνεισφορών —οι οποίες συνίστανται σε επιχειρησιακή συνεισφορά και τέλος συμμετοχής— στο πρόγραμμα και στις γενικές διοικητικές δαπάνες του·
- γ) δεν παρέχουν στην τρίτη χώρα καμία εξουσία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·
- δ) εγγυώνται τα δικαιώματα της Ένωσης για τη διασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και την προστασία των οικονομικών της συμφερόντων·
- ε) κατά περίπτωση, διασφαλίζουν την προστασία των συμφερόντων ασφάλειας και δημόσιας τάξης της Ένωσης.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο δ), η τρίτη χώρα παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται βάσει των κανονισμών (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και εγγυάται ότι οι αποφάσεις αναγκαστικής εκτέλεσης που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση βάσει του άρθρου 299 της ΣΛΕΕ, καθώς και οι αποφάσεις και οι διατάξεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι εκτελεστές.

Άρθρο [7]

Υλοποίηση και μορφές της ενωσιακής χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση με τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του εν λόγω κανονισμού.
2. Η ενωσιακή χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται υπό οποιαδήποτε μορφή, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, ιδίως με επιχορηγήσεις, βραβεία, προμήθειες και μη χρηματοοικονομικές δωρεές.
3. Όταν η ενωσιακή χρηματοδότηση παρέχεται υπό τη μορφή επιχορήγησης, η χρηματοδότηση θα παρέχεται ως χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες ή, κατά περίπτωση, με τη χρήση απλουστευμένων επιλογών κόστους, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Η χρηματοδότηση μπορεί να παρέχεται υπό μορφή επιστροφής των πραγματικών επιλέξιμων δαπανών μόνο όταν οι στόχοι μιας δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν διαφορετικά.

Επιλεξιμότητα

1. Καθορίζονται κριτήρια επιλεξιμότητας για τη στήριξη της επίτευξης των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 2 του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 και εφαρμόζονται σε όλες τις διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής στο πλαίσιο του προγράμματος.
2. Στις διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής υπό άμεση και έμμεση διαχείριση, μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες νομικές οντότητες μπορούν να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την Ένωση, εφόσον οι εν λόγω οντότητες έχουν οριστεί ως αρμόδιες εθνικές αρχές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001:
 - α) οντότητες εγκατεστημένες σε κράτος μέλος·
 - β) οντότητες εγκατεστημένες σε συνδεδεμένη τρίτη χώρα·
 - γ) διεθνείς οργανισμοί·
 - δ) άλλες οντότητες εγκατεστημένες σε μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες, όταν η χρηματοδότηση των εν λόγω οντοτήτων είναι απαραίτητη για την υλοποίηση της δράσης και συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3.
3. Επιπλέον των προβλεπόμενων στο άρθρο 168 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, οι συνδεδεμένες τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού μπορούν, κατά περίπτωση, να συμμετέχουν και να επωφελούνται από τους μηχανισμούς προμήθειας που καθορίζονται στο άρθρο 168 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Οι κανόνες που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στις συμμετέχουσες συνδεδεμένες τρίτες χώρες.
4. Οι διαδικασίες ανάθεσης/χορήγησης/απονομής που επηρεάζουν την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, ιδίως όσον αφορά στρατηγικούς πόρους και συμφέροντα της Ένωσης ή των κρατών μελών της, υπόκεινται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 136 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.
5. Οι δράσεις που μπορούν να είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος περιλαμβάνουν τα εξής:
 - α) ανταλλαγές και διάδοση πληροφοριών σχετικά με τα θέματα που απαριθμούνται στο παράρτημα, ιδίως μέσω της διοργάνωσης εργαστηρίων, συνεδριάσεων και σεμιναρίων, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης, των στοχευμένων πρακτικών ασκήσεων και των ανταλλαγών προσωπικού των αρμόδιων εθνικών αρχών και άλλων συναφών δράσεων·
 - β) αναγκαία τεχνική, επιστημονική και επιχειρησιακή συνδρομή, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα·
 - γ) την αγορά εξοπλισμού προς χρήση από ειδικευμένες αρχές τρίτων χωρών αρμόδιες για την καταστολή της παραχάραξης και της κιβδηλείας, με στόχο την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία.

Οι δράσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) υλοποιούνται αποκλειστικά μέσω επιχορηγήσεων και η αγορά εξοπλισμού δεν αποτελεί τη μοναδική συνιστώσα της συμφωνίας επιχορήγησης.

6. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν τη συμμετοχή εκπαιδευτών και/ή εκπαιδευομένων από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη και/ή τρίτες χώρες και από τουλάχιστον δύο από τις επαγγελματικές ομάδες που απαριθμούνται στο παράρτημα.
7. Στις επαγγελματικές ομάδες που απαριθμούνται στην παράγραφο 6 μπορούν να περιλαμβάνονται εμπειρογνώμονες και συμμετέχοντες από τρίτες χώρες.
8. Επιλέξιμες για χρηματοδότηση οντότητες βάσει του προγράμματος είναι οι αρμόδιες εθνικές αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001. Σε περιπτώσεις στις οποίες το πρόγραμμα είναι ανοικτό στη συμμετοχή τρίτων χωρών μέσω πλήρους ή μερικής σύνδεσης σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού, οι αρχές που ορίζονται ως αρμόδιες εθνικές αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001, από τις εν λόγω τρίτες χώρες θεωρούνται επίσης επιλέξιμες για χρηματοδότηση.
9. Στο πλαίσιο διαδικασιών ανάθεσης/χορήγησης/απονομής για επιχορηγήσεις, οι δράσεις ή μέρη αυτών που χρηματοδοτούνται ήδη εξ ολοκλήρου από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές πηγές, εκτός από συνεισφορές της Ένωσης στο πλαίσιο των δράσεων συνέργειας που αναφέρονται στο άρθρο 5, δεν είναι επιλέξιμες για να λάβουν χρηματοδότηση.
10. Στο πρόγραμμα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 μπορεί να διευκρινίζονται περαιτέρω τα κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό ή να καθορίζονται πρόσθετα κριτήρια επιλεξιμότητας για συγκεκριμένες δράσεις.

Άρθρο [9]

Πρόγραμμα εργασίας

Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω των προγραμμάτων εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509.

Άρθρο [10]

Κατάργηση

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/840 καταργείται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Άρθρο [11]

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν επηρεάζει τη συνέχιση ή την τροποποίηση, μέχρι τη λήξη τους, των σχετικών δράσεων που αναλήφθηκαν βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/840, ο οποίος εξακολουθεί να ισχύει για τις σχετικές δράσεις μέχρι τη λήξη τους.
2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα μπορεί επίσης να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που είναι αναγκαίες για την εξασφάλιση

της μετάβασης μεταξύ του προγράμματος και των μέτρων που είχαν εγκριθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/840.

Άρθρο [12]

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2028.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1.	ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ3	
1.1.	Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας	3
1.2.	Σχετικοί τομείς πολιτικής.....	3
1.3.	Στόχοι.....	3
1.3.1.	Γενικοί στόχοι	3
1.3.2.	Ειδικοί στόχοι.....	3
1.3.3.	Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις.....	3
1.3.4.	Δείκτες επιδόσεων.....	3
1.4.	Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:	4
1.5.	Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας	4
1.5.1.	Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας.....	4
1.5.2.	Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή δράση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.....	4
1.5.3.	Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος	4
1.5.4.	Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα.....	5
1.5.5.	Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής.....	5
1.6.	Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών επιπτώσεών της.....	6
1.7.	Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού	6
2.	ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	8
2.1.	Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων	8
2.2.	Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου	8
2.2.1.	Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται	8
2.2.2.	Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους.....	8
2.2.3.	Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)	8
2.3.	Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας	9

3.	ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	10
3.1.	Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται	10
3.2.	Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις	12
3.2.1.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις	12
3.2.1.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	12
3.2.1.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	17
3.2.2.	Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις	22
3.2.3.	Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις	24
3.2.3.1.	Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	24
3.2.3.2.	Πιστώσεις από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	24
3.2.3.3.	Σύνολο πιστώσεων	24
3.2.4.	Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους	25
3.2.4.1.	Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό	25
3.2.4.2.	Χρηματοδοτούμενες από εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό	26
3.2.4.3.	Σύνολο εκτιμώμενων αναγκών σε ανθρώπινους πόρους	26
3.2.5.	Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις ψηφιακής τεχνολογίας	28
3.2.6.	Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο	28
3.2.7.	Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση	28
3.3.	Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα	29
4.	ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	29
4.1.	Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας	30
4.2.	Δεδομένα	30
4.3.	Ψηφιακές λύσεις	31
4.4.	Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας	31
4.5.	Μέτρα στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής	32

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος Pericles V για την περίοδο 2028-2034.

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία.

1.3. Στόχοι

1.3.1. Γενικοί στόχοι

Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι η πρόληψη και η καταστολή της παραχάραξης και της κιβδηλείας, καθώς και της συναφούς απάτης, και η διαφύλαξη της ακεραιότητας του ευρώ, ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών και των επιχειρήσεων στη γνησιότητα του ευρώ και να διασφαλιστεί, κατά συνέπεια, η αποτελεσματική λειτουργία του ευρώ, με την κατοχύρωση της δημοσιονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ένωση και την προώθηση της διεθνούς χρήσης του ευρώ για το εμπόριο, τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις επενδύσεις.

1.3.2. Ειδικοί στόχοι

Το πρόγραμμα έχει τον ακόλουθο ειδικό στόχο: προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία και τη συναφή απάτη, λαμβάνοντας επίσης υπόψη πιθανές μελλοντικές εξελίξεις, όπως πιθανές απειλές για το μελλοντικό ψηφιακό ευρώ, καθώς και πιθανές απειλές και ευκαιρίες έρευνας που προέρχονται από την τεχνητή νοημοσύνη. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται με τη στήριξη και τη συμπλήρωση των μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη και τη διευκόλυνση των προσπάθειών των αρμόδιων εθνικών και ενωσιακών αρχών να αναπτύξουν μεταξύ τους και με την Επιτροπή στενή και τακτική συνεργασία και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών.

1.3.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Το πρόγραμμα Pericles θα βοηθήσει τους δικαιούχους —τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών— στο έργο τους για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία και τη συναφή απάτη, μέσω της κατάρτισης, της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και της ευαισθητοποίησης. Οι ομάδες-στόχοι για τη δράση του προγράμματος θα είναι το σύνολο του προσωπικού του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που σχετίζεται με την προστασία του ευρώ.

1.3.4. Δείκτες επιδόσεων

Η πρωτοβουλία αυτή θα παρακολουθείται μέσω του πλαισίου επιδόσεων για τον προϋπολογισμό μετά το 2027, που εξετάζεται σε χωριστή πρόταση. Το πλαίσιο επιδόσεων προβλέπει την υποβολή έκθεσης υλοποίησης κατά τη διάρκεια της φάσης υλοποίησης του προγράμματος, καθώς και τη διενέργεια αναδρομικής αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509. Η αξιολόγηση θα διενεργηθεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της

Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας και θα βασίζεται σε δείκτες σχετικούς με τους στόχους του προγράμματος.

Οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων για τους σκοπούς της παρακολούθησης της προόδου και των επιτευγμάτων του παρόντος προγράμματος θα αντιστοιχούν στους κοινούς δείκτες που προβλέπονται στον κανονισμό xxx [οριζόντιος κανονισμός για τις επιδόσεις].

1.4. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

☐ νέα δράση

☐ νέα δράση έπεται από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια²⁴

✳ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☐ συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Το ευρώ, ως ενιαίο νόμισμα της Ένωσης, βρίσκεται στο κέντρο του ευρωπαϊκού συμφέροντος, και η ακεραιότητά του χρειάζεται να προστατεύεται σε όλες τις διαστάσεις της. Η παραχάραξη και η κιβδηλεία εξακολουθούν να συνιστούν σημαντική απειλή. Μολονότι ο μέσος αριθμός πλαστών τραπεζογραμματίων ευρώ που εντοπίζονται ετησίως παραμένει υπό έλεγχο, απαιτείται συνεχής επαγρύπνηση, όπως καταδεικνύεται από την αυξανόμενη διαθεσιμότητα υψηλής ποιότητας πλαστών τραπεζογραμματίων ευρώ και χαρακτηριστικών ασφαλείας στο διαδίκτυο / σκοτεινό δίκτυο, την εμφάνιση τραπεζογραμματίων τροποποιημένου σχεδίου και την ύπαρξη κέντρων παραχάραξης και κιβδηλείας εντός και εκτός της ΕΕ. Επιπλέον, τα μετρητά ευρώ εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται ευρέως στην ΕΕ μαζί με τα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, γεγονός που καθιστά αναγκαία τη συνεχή προστασία έναντι της παραχάραξης και της κιβδηλείας του ενιαίου νομίσματος. Τα προϊόντα παραχάραξης και κιβδηλείας ζημιώνουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις που δεν αποζημιώνονται για τα πλαστά νομίσματα, ακόμη και όταν τα έχουν αποδεχθεί καλή τη πίστει. Γενικότερα, αυτό επηρεάζει την ιδιότητα νόμιμου χρήματος και την εμπιστοσύνη των πολιτών και των επιχειρήσεων στα γνήσια χαρτονομίσματα και κέρματα ευρώ.

Δεδομένου ότι η προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία απαιτεί συνεχή προσοχή, η υλοποίηση της πρωτοβουλίας θα αναπτύσσεται συνεχώς, μέσω ειδικών επιχορηγήσεων και δράσεων βάσει δημόσιων συμβάσεων.

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή δράση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Η προστασία του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος ως δημόσιου αγαθού έχει σαφή διεθνική διάσταση και, ως εκ τούτου, η προστασία του ευρώ υπερβαίνει το

²⁴

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

συμφέρον και την αρμοδιότητα των επιμέρους κρατών μελών της ΕΕ. Λαμβανομένης υπόψη της διασυνοριακής κυκλοφορίας του ευρώ και της έντονης δραστηριοποίησης του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος στην παραχάραξη και την κιβδηλεία του ευρώ (παραγωγή και διανομή), τα εθνικά πλαίσια προστασίας χρειάζεται να συμπληρωθούν με μια ενωσιακή πρωτοβουλία, για να εξασφαλιστεί ομοιογενής εθνική και διεθνής συνεργασία, και να αντιμετωπιστούν διεθνικοί κίνδυνοι που ενδέχεται να εμφανιστούν.

. Με την παροχή στοχευμένης στήριξης, το πρόγραμμα ενισχύει την ικανότητα της ΕΕ να καταπολεμά την παραχάραξη και την κιβδηλεία του ευρώ. Η απουσία του προγράμματος θα επηρέαζε τις τρέχουσες πρωτοβουλίες και θα εμπόδιζε την ανάπτυξη νέων σχέσεων και δικτύων, αποτρέποντας τις προσπάθειες διεθνικής συνεργασίας.

Αναμενόμενη ενωσιακή προστιθέμενη αξία

Το πρόγραμμα προσφέρει σημαντική ενωσιακή προστιθέμενη αξία με τη δημιουργία και την ενίσχυση των σχέσεων και της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, τρίτων χωρών, θεσμικών οργάνων της Ένωσης και διεθνών οργανισμών που υπερβαίνουν τις αρμοδιότητες των επιμέρους εθνικών αρχών, όπως η καθιέρωση συντονισμένης σχέσης με τις κινεζικές αρχές για την αντιμετώπιση απειλών όπως η διανομή πλαστών ολογραμμάτων ευρώ, και η ενθάρρυνση μιας κοινής στρατηγικής της ΕΕ για την αντιμετώπιση των απειλών που θέτουν τα τραπεζογραμμάτια τροποποιημένου σχεδίου.

Με την παροχή στοχευμένης στήριξης, το πρόγραμμα ενισχύει την ικανότητα της ΕΕ να καταπολεμά την παραχάραξη και την κιβδηλεία του ευρώ. Η απουσία του προγράμματος θα επηρέαζε τις τρέχουσες πρωτοβουλίες και θα εμπόδιζε την ανάπτυξη νέων σχέσεων και δικτύων, αποτρέποντας τις προσπάθειες διεθνικής συνεργασίας.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Το 2024 διενεργήθηκε ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Pericles IV σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/840. Η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το πρόγραμμα Pericles IV επιτυγχάνει τον στόχο του όσον αφορά τη συμβολή στην πρόληψη και την καταστολή της παραχάραξης και της κιβδηλείας του ευρώ, διαφυλάσσοντας έτσι την ακεραιότητα των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων του ευρώ.

Το πρόγραμμα έχει γενικά αποδειχθεί αποτελεσματικό για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών, των τεχνικών δεξιοτήτων, των θεσμικών πλαισίων και των επιχειρησιακών ικανοτήτων για την καταστολή της παραχάραξης και της κιβδηλείας του ευρώ, τόσο στα κράτη μέλη της ΕΕ όσο και σε τρίτες χώρες. Διευκόλυνε επιτυχώς τη δικτύωση και τις συνεργατικές έρευνες, οδηγώντας σε σημαντικά επιτεύγματα, όπως έρευνες που είχαν ως αποτέλεσμα την κατάσχεση πλαστών ευρώ και την εξάρθρωση εγκληματικών οργανώσεων.

Σύμφωνα με την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Pericles IV, το πρόγραμμα καλύπτει ένα κρίσιμο κενό σε πολλά κράτη μέλη, στα οποία οι πόροι για τη διοργάνωση διεθνούς και πολυτομεακής κατάρτισης σχετικά με την παραχάραξη και την κιβδηλεία του ευρώ είναι συχνά περιορισμένοι. Με την παροχή τεχνικής

κατάρτισης, σεμιναρίων, ανταλλαγών προσωπικού και μελετών, το πρόγραμμα στήριξε μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη, ιδίως σε περιπτώσεις στις οποίες η εθνική χρηματοδότηση είναι περιορισμένη. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα Pericles IV έχει εξασφαλίσει, μέχρι στιγμής, την αποδοτική χρήση των πόρων όσον αφορά την επίτευξη των εκροών, των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου του προγράμματος. Οι δαπάνες διαχείρισης είναι υψηλές σε σχετικούς όρους σε σύγκριση με παρόμοια προγράμματα, ωστόσο αυτό οφείλεται κυρίως στον περιορισμένο συνολικό προϋπολογισμό του προγράμματος. Επίσης, το συνολικό μερίδιό τους μειώνεται λόγω της ψηφιοποίησης, γεγονός που καταδεικνύει συνολική βελτίωση της αποδοτικότητας. Η στενή συμμετοχή των υπηρεσιών της Επιτροπής στον συντονισμό και την εφαρμογή των δράσεων, για παράδειγμα με την άσκηση της προεδρίας στις συνεδριάσεις της Ομάδας Εμπειρογνομόνων για την Παραχάραξη του ευρώ (ECEG), διασφαλίζει την αποδοχή και την αποτελεσματική παρακολούθηση από τα κράτη μέλη. Η γενιά IV του προγράμματος Pericles υποβάλλεται σε ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολογήσεις, παρόλο που, δεδομένου του μικρού μεγέθους του και του υψηλού βαθμού συνέχειας κατά τη διάρκεια πολλαπλών περιόδων προγραμματισμού, εξετάστηκε αν είναι αναλογική η απαίτηση δύο αξιολογήσεων ανά κύκλο χρηματοδότησης σε σχέση με τον συνολικό προϋπολογισμό και, κατά συνέπεια, προτάθηκε να αντικατασταθεί στην επόμενη γενιά του προγράμματος μία από τις δύο αξιολογήσεις με έκθεση υλοποίησης.

Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι το πρόγραμμα είναι συμπληρωματικό και παρουσιάζει συνοχή με πρωτοβουλίες άλλων ενωσιακών θεσμικών οργάνων, όπως η ΕΚΤ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής των πρωτοβουλιών των κρατών μελών είναι περιορισμένο, το πρόγραμμα καλύπτει αυτό το κενό προσφέροντας πολυεθνικές και πολυτομεακές δράσεις που παρέχουν εμπειρογνώση και προωθούν τη δημιουργία σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και με τρίτες χώρες.

Το πρόγραμμα Pericles IV εξακολουθεί επίσης να είναι ιδιαίτερα συναφές, ενώ έχει προσαρμοστεί στις εξελισσόμενες απειλές. . Απαιτείται συνεχής προσοχή για να αντιμετωπίζονται οι αναδυόμενες απειλές παραχάραξης και κιβδηλείας και για να διασφαλίζεται ότι ο αριθμός των πλαστών ευρώ που εντοπίζονται παραμένει υπό έλεγχο και σε χαμηλά επίπεδα: όσο χρησιμοποιούνται μετρητά, ο κίνδυνος που προκαλούν η παραχάραξη και η κιβδηλεία εξακολουθεί να υφίσταται. Στις τρέχουσες απειλές τις οποίες θα πρέπει να αντιμετωπίσει το μελλοντικό πρόγραμμα συγκαταλέγονται η διανομή προϊόντων παραχάραξης και κιβδηλείας και τα στοιχεία υψηλής ποιότητας στο διαδίκτυο / σκοτεινό δίκτυο, καθώς και η αντιμετώπιση των προϊόντων «money» και «prop copy» (ψεύτικα χαρτονομίσματα που τυπώνονται για ταινίες). Περιλαμβάνονται επίσης πιθανές απειλές που σχετίζονται με το μελλοντικό ψηφιακό ευρώ και τον αντίκτυπο της τεχνητής νοημοσύνης στην παραγωγή και τον εντοπισμό πλαστών νομισμάτων. Τέλος, από την αξιολόγηση προέκυψε ότι το πρόγραμμα επιδιώκει τη διασφάλιση της διαχρονικής βιωσιμότητας των εκροών του και της μελλοντικής προόδου προς την επίτευξη των στόχων του μέσω της μεταφοράς γνώσεων στο πλαίσιο τακτικών δράσεων παρακολούθησης και συνεχούς στήριξης. Τα ενδιαφερόμενα μέρη επισημαίνουν τις εξελισσόμενες απειλές και τον βαθμό εναλλαγής του προσωπικού εντός των αρμόδιων εθνικών αρχών και τονίζουν την ανάγκη επανάληψης της κατάρτισης κάθε 2-3 έτη, γεγονός που πιστοποιεί τη σημασία της συνέχισης του προγράμματος με παρόμοιο πεδίο εφαρμογής.

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Η πρωτοβουλία είναι μέρος της πρότασης για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2028-2034.

Το πρόγραμμα προσφέρει σημαντική ενωσιακή προστιθέμενη αξία, δημιουργώντας και ενισχύοντας σχέσεις και συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, τρίτων χωρών, ενωσιακών θεσμικών οργάνων και διεθνών οργανισμών που υπερβαίνουν τις αρμοδιότητες των επιμέρους εθνικών αρχών.

Θα μπορούσαν να προκύψουν πιθανές συνέργειες με το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά με τη συγκέντρωση μέτρων που λαμβάνουν στήριξη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την εξάλειψη των διασυνοριακών και διακρατικών φραγμών και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών διοικήσεων, στις οποίες θα συμβάλει επίσης το πρόγραμμα Pericles, καθώς και στην αποτελεσματική λειτουργία της ενιαίας αγοράς, μεριμνώντας για την ασφάλεια του ενιαίου νομίσματος. Μπορούν επίσης να προκύψουν συνέργειες με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας, καθώς το πρόγραμμα Pericles V θα επιδιώξει επίσης να συμβάλει στη στρατηγική αυτονομία και στην προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας, μεριμνώντας για την ασφαλή χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος και μέσου πληρωμής.

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

ά.α.

1.6. Διάρκεια της πρότασης/πρωτοβουλίας και των δημοσιονομικών επιπτώσεών της

☒ **περιορισμένη διάρκεια**

- ☒ με ισχύ από 1/1/2028 έως 31/12/2034
- ☒ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2028 έως το 2034 για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το 2028 έως το 2037 για πιστώσεις πληρωμών.

☐ **απεριόριστη διάρκεια**

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού

☒ **Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή**

- ☒ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης

- ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ **Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη**

☐ **Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:**

- ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στους οργανισμούς αυτών (να προσδιοριστούν)
- ☐ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
- ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο και είναι επιφορτισμένοι με δημόσια υπηρεσία, στον βαθμό που τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στους οποίους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς ή πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας βάσει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
- ☐ σε οργανισμούς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος, διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους ή το δίκαιο της Ένωσης και είναι επιλέξιμοι για να τους ανατεθεί, σύμφωνα με ειδικούς τομεακούς κανόνες, η εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης ή δημοσιονομικών εγγυήσεων, στον βαθμό που οι εν λόγω οργανισμοί ελέγχονται από οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή από οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο και είναι επιφορτισμένοι με δημόσια υπηρεσία και τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις υπό μορφή από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνης από τους ελέγχοντες οργανισμούς

ή ισοδύναμες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και οι οποίες μπορεί να περιορίζονται, για κάθε δράση, στο μέγιστο ποσό της στήριξης της Ένωσης.

Παρατηρήσεις

Άνευ αντικειμένου

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Οι κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων για το παρόν πρόγραμμα θα πληρούν τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό xxx [οριζόντιος κανονισμός για τις επιδόσεις].

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. *Αιτιολόγηση των μεθόδων εκτέλεσης του προϋπολογισμού, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της στρατηγικής ελέγχου που προτείνονται*

Μέθοδος εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω άμεσης διαχείρισης από την Επιτροπή. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι η Επιτροπή είναι αρμόδια τόσο για την άμεση διαχείριση του προγράμματος όσο και για τη χάραξη και την εφαρμογή της πολιτικής και της νομοθεσίας της ΕΕ για την προστασία του ευρώ, που καλύπτει την πρόληψη, την επιβολή της νομοθεσίας και τη συνεργασία, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται βέλτιστος βαθμός συνέργειας. Αυτό εξασφαλίζει την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων του προγράμματος, δεδομένου ότι συνδέει νομοθεσία και πολιτική με την εκτέλεση του προγράμματος. Η συμμετοχή της Επιτροπής σχεδόν σε κάθε δράση στηρίζει την προετοιμασία και την παρουσίαση των νομοθετικών και πολιτικών διαστάσεων της ΕΕ.

Μηχανισμός εκτέλεσης της χρηματοδότησης:

Η χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του προγράμματος σε επιλέξιμες δράσεις έχει τη μορφή:

- α) επιχορηγήσεων («δράσεις που υλοποιούνται από την αρμόδια εθνική αρχή»), ή
- β) δημοσίων συμβάσεων («άμεσες δράσεις»).

Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις δημόσιες συμβάσεις («άμεσες δράσεις») με σκοπό να συμπληρώσει τις επιχορηγούμενες δράσεις και, ως εκ τούτου, να αντιμετωπιστεί ο υψηλότερος δυνατός αριθμός αναδυόμενων απειλών και προτεραιοτήτων.

Το πρόγραμμα εργασίας θα περιλαμβάνει όλα τα υποχρεωτικά στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 110 του δημοσιονομικού κανονισμού, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης κονδυλίων του προϋπολογισμού.

Λεπτομέρειες πληρωμής:

Η Επιτροπή καταβάλλει τις ακόλουθες πληρωμές στον δικαιούχο:

- μία πληρωμή προχρηματοδότησης·
- μία πληρωμή του υπολοίπου, βάσει της αίτησης για πληρωμή του υπολοίπου.

Η προχρηματοδότηση αποσκοπεί στην παροχή χρηματικού αποθέματος στον δικαιούχο. Η προχρηματοδότηση παραμένει στην κυριότητα της Ένωσης μέχρι τον συμψηφισμό της με την πληρωμή του υπολοίπου. Με την πληρωμή του υπολοίπου επιστρέφεται ή καλύπτεται το εναπομείναν μέρος των επιλέξιμων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο για την υλοποίηση της δράσης.

Στρατηγική ελέγχου:

Οι διαδικασίες ελέγχου και για τα δύο τμήματα του προγράμματος (επιχορηγήσεις και δημόσιες συμβάσεις) είναι σύμφωνες με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

Εκ των προτέρων επαληθεύσεις (αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές)

Το οικονομικό κύκλωμα που επέλεξε η Επιτροπή είναι ένα μερικώς αποκεντρωμένο μοντέλο, με την έναρξη και την επαλήθευση δημοσιονομικών πράξεων στην κεντρική οικονομική μονάδα και την επιχειρησιακή έναρξη, επαλήθευση και τελική έγκριση στις επιχειρησιακές μονάδες. Όλοι οι φάκελοι θα ελέγχονται από τουλάχιστον 4 υπαλλήλους (τον οικονομικό εισηγητή και τον οικονομικό ελεγκτή στη μονάδα προϋπολογισμού, καθώς και τον επιχειρησιακό εισηγητή και τον επιχειρησιακό ελεγκτή στη μονάδα που είναι αρμόδια για τη δαπάνη), πριν γίνουν αποδεκτοί από τον δευτερεύοντα διατάκτη.

Σε όλους τους φακέλους δημόσιων συμβάσεων του προγράμματος Pericles, την ημέρα υλοποίησης της δράσης παρίσταται εκπρόσωπος της Επιτροπής για να επιβλέπει την ορθή εκτέλεση των κονδυλίων (π.χ. διασκέψεις και ενέργειες κατάρτισης).

Επιχορηγήσεις

- Η συμφωνία επιχορήγησης που υπογράφεται από τους δικαιούχους καθορίζει τους όρους που εφαρμόζονται στη χρηματοδότηση και τις δραστηριότητες που υπάγονται στην επιχορήγηση, συμπεριλαμβανομένου ενός κεφαλαίου για τις μεθόδους ελέγχου.

Στην πλειονότητα των επιχορηγήσεων του προγράμματος Pericles, την ημέρα υλοποίησης της δράσης παρίσταται εκπρόσωπος της Επιτροπής για να συμμετάσχει στην εκδήλωση (π.χ. ομιλητές, εκπαιδευτές) και να ελέγξει την ορθή υλοποίηση της δράσης (π.χ. διασκέψεις και ενέργειες κατάρτισης).

Δημόσιες συμβάσεις

- Συντάσσονται αναλυτικοί όροι εντολής που αποτελούν τη βάση της ειδικής σύμβασης. Όλες οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ της Επιτροπής και του εξωτερικού αντισυμβαλλομένου περιέχουν μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης.

— Η Επιτροπή διενεργεί ελέγχους όλων των παραδοτέων στοιχείων και επιβλέπει όλες τις πράξεις και τις υπηρεσίες που εκτελούνται από τον ανάδοχο της σύμβασης-πλαίσιου.

Οι καθιερωμένοι έλεγχοι παρέχουν στην Επιτροπή επαρκείς εγγυήσεις για την ποιότητα και την κανονικότητα των δαπανών και περιορίζουν τον κίνδυνο μη συμμόρφωσης. Οι προαναφερόμενοι έλεγχοι ουσιαστικά εκμηδενίζουν τους δυνητικούς κινδύνους και καλύπτουν το 100 % των δικαιούχων. Η στρατηγική ελέγχου του προγράμματος θεωρείται επαρκής για να περιοριστεί ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης και είναι αναλογική προς τον ενεχόμενο κίνδυνο, δεδομένου του μικρού προϋπολογισμού.

2.2.2. *Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους*

Το επίπεδο κινδύνου θεωρείται χαμηλό για τις συμφωνίες επιχορήγησης, εφόσον στο 90 % των περιπτώσεων οι δικαιούχοι είναι δημόσιες υπηρεσίες ή υπηρεσίες επιβολής του νόμου στα κράτη μέλη. Όσον αφορά τις συμβάσεις που ανατίθενται με τη διαδικασία δημοσίων συμβάσεων, οι κίνδυνοι είναι περιορισμένοι, εφόσον σημαντικό μέρος της δαπάνης καλύπτεται νομικά και δημοσιονομικά από σύμβαση-πλαίσιο, η οποία συνάπτεται για ένα έτος με δυνατότητα να ανανεωθεί τρεις φορές.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Επιτροπής, πραγματοποιείται κάθε έτος εκτίμηση κινδύνου.

Ένα σημαντικός κίνδυνος που έχει εντοπιστεί στους φακέλους επιχορηγήσεων είναι η διασταλτική ερμηνεία από τον δικαιούχο των όρων της επιχορήγησης σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της δράσης. Προκειμένου να μετριαστεί αυτός ο κίνδυνος, δημοσιεύονται στη διαδικτυακή πύλη για τις χρηματοδοτήσεις και τους διαγωνισμούς συχνές ερωτήσεις για τους αιτούντες.

Αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης: Για να διασφαλιστεί η ακριβής και πιστή εικόνα της κατάστασης, όλες οι πληρωμές υπόκεινται σε επαλήθευση των ποσών τους. Πραγματοποιείται επίσης οριζόντια λογιστική επαλήθευση και υποβολή στοιχείων.

Διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων και ενημέρωση: Οι πληρωμές προχρηματοδότησης που απομένουν προς εκκαθάριση εμφανίζονται ως περιουσιακά στοιχεία στον ισολογισμό. Η διαφύλαξη επιτυγχάνεται με δύο βασικά μέσα: εξασφαλίζεται η οικονομική επιφάνεια του δυνητικού δικαιούχου, δεδομένου ότι όλοι οι αιτούντες επιλέγονται από κλειστή ομάδα δημόσιων φορέων και η επιχειρησιακή μονάδα παρακολουθεί τακτικά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους αν λαμβάνονται εγκαίρως τα παραδοτέα.

2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Η συνολική οικονομική αποδοτικότητα των ελέγχων για το πρόγραμμα Pericles θα μετράται από το ποσοστό του συνολικού κόστους των ελέγχων ως προς τις πληρωμές. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, παρόλο που ο δείκτης κόστους-ελέγχου θα είναι πάνω από τον μέσο όρο, η εκτέλεση θα είναι επαρκώς αποτελεσματική και οικονομικά αποδοτική. Ο υψηλός δείκτης κόστους-ελέγχου μπορεί να εξηγηθεί από τα εξής:

Η αρμόδια μονάδα είναι επίσης ενεργός επιχειρησιακή μονάδα, της οποίας οι δραστηριότητες είναι συνδεδεμένες με την υλοποίηση των δράσεων του προγράμματος Pericles που διεξάγονται από τα κράτη μέλη και τις αρμόδιες εθνικές αρχές. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της συζήτησης και του συντονισμού στην ομάδα εμπειρογνομόνων των κρατών μελών, καθώς και μέσω της συμμετοχής σε όλες τις εκδηλώσεις/εργαστήρια/καταρτίσεις που διοργανώνονται από τους δικαιούχους. Οι προκαταρκτικές συζητήσεις εγγυώνται την υψηλή ποιότητα των αποτελεσμάτων που

πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τις εργασίες της μονάδας. Η συμμετοχή του προσωπικού της Επιτροπής σε όλες τις εκδηλώσεις αφορά κυρίως τις δραστηριότητές της ως επιχειρησιακής μονάδας (προεδρία, παρουσιάσεις, επικεφαλής σε εργαστήρια, συμμετοχή στη σύνταξη συμπερασμάτων και επακόλουθη χρήση των αποτελεσμάτων) και, συγχρόνως, παρέχει τη δυνατότητα να παρακολουθείται και να αξιολογείται επιτόπου η ποιότητα όλων των δράσεων που υλοποιήθηκαν (μέγ. 15 % του χρόνου επιτόπου). Στο ίδιο πλαίσιο, η Επιτροπή συχνά υποδέχεται συμμετέχοντες στις ανταλλαγές προσωπικού του προγράμματος Pericles στους χώρους της. Τα καθήκοντα αυτά, τα περισσότερα εκ των οποίων συνδέονται με τις πολιτικές, αντιπροσωπεύουν σημαντικό χρόνο για τη μονάδα.

Το πρόγραμμα Pericles έχει σχετικά μικρό προϋπολογισμό, του οποίου η εκτέλεση και οι έλεγχοι δεν είναι ανάλογοι προς το σχετικά χαμηλό επίπεδο επιχορηγήσεων· στο ίδιο πνεύμα, λόγω του χαμηλού προϋπολογισμού του, το πρόγραμμα δεν μπορεί να επωφεληθεί από οικονομίες κλίμακας.

Το πρόγραμμα εκτελείται μέσω μίας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, η οποία έχει δύο προθεσμίες· ως εκ τούτου, κάθε έτος γίνεται διαχείριση δύο διαδικασιών ανάθεσης/χορήγησης/απονομής. Στόχος του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου είναι να διατηρηθούν τα εκτιμώμενα επίπεδα κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο) κάτω από το όριο σημαντικότητας του 2 % σε ετήσια βάση.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Βλ. αιτιολογική σκέψη 9 της πρότασης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων της πρόληψης, του εντοπισμού, της διόρθωσης και της διερεύνησης παρατυπιών και περιπτώσεων απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε περιπτώσεις απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509, πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στην Επιτροπή, στην OLAF, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και να διασφαλίζουν ότι τυχόν

τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

Η Επιτροπή διατηρεί ισχυρή οικεία στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης (CAFS). Η ΓΔ ECFIN τη συμπληρώνει με μια στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης και τους ελέγχους που καλύπτει τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της, καθώς και με εκ των υστέρων ελέγχους στα προγράμματα της ΓΔ ECFIN.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού: Άνευ αντικειμένου
- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψήφίων χωρών και δυνάμει υποψήφίων μελών	άλλων τρίτων χωρών	άλλα έσοδα με ειδικό προορισμό
2	05 01 03 Δαπάνες στήριξης για το πρόγραμμα Pericles (προστασία του ευρώ)	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
2	05 04 01 Πρόγραμμα Pericles	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.1.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αριθμός	2										
ΓΔ: ECFIN				Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028-2034
				2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
Επιχειρησιακές πιστώσεις												
Γραμμή του προϋπολογισμού 05 04 01 Πρόγραμμα Pericles		Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
		Πληρωμές	(2α)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων												
Γραμμή του προϋπολογισμού 05 01 03 Δαπάνες στήριξης για το πρόγραμμα Pericles (προστασία του ευρώ)			(3)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ ECFIN		Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α+3	1	1	1	1	1	1	1	1	7
		Πληρωμές	=2α+3	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	Έτος	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028-2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034					

ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Πληρωμές	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων			(6)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ <2> του πολυετούς δημοσιονομικού πλασίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+6	1	1	1	1	1	1	1	7
	Πληρωμές	=5+6	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου		4	«Διοικητικές δαπάνες»							
ΓΔ ECFIN			Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2028-2034
• Ανθρώπινοι πόροι			0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	2,632
• Άλλες διοικητικές δαπάνες			0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,105
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ ECFIN	Πιστώσεις		0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	2,737

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 4 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	2,737
---	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΠ 2028- 2034
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 4	Αναλήψεις υποχρεώσεων	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται από επιχειρησιακές πιστώσεις (δεν συμπληρώνεται για αποκεντρωμένους οργανισμούς)

Οι δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων για τους σκοπούς της παρακολούθησης της προόδου και των επιτευγμάτων του παρόντος προγράμματος θα αντιστοιχούν στους κοινούς δείκτες που προβλέπονται στον κανονισμό xxx [κανονισμός για τις επιδόσεις].

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.3.1. Πιστώσεις από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ 2028- 2034
TOMEAΣ 4								
Ανθρώπινοι πόροι	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	0,376	2,632
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,105
Μερικό σύνολο του TOMEA 4	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	0,391	2,737
Εκτός του TOMEA 4								
Ανθρώπινοι πόροι	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 4	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
ΣΥΝΟΛΟ	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, οι οποίες θα συμπληρωθούν, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετα κονδύλια που μπορεί να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

3.2.4. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως αναλύεται κατωτέρω

3.2.4.1. Χρηματοδοτούμενες από τον ψηφισθέντα προϋπολογισμό

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ)

ΨΗΦΙΣΘΕΙΣΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)							
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	2	2	2	2	2	2	2
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)	0	0	0	0	0	0	0

Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)		0	0	0	0	0	0	0
• Εξωτερικό προσωπικό (σε ΠΙΑ)								
20 02 01 (AC, END από το συνολικό κονδύλιο)		0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)		0	0	0	0	0	0	0
Γραμμή διοικητικής στήριξης	- στην έδρα	0	0	0	0	0	0	0
	- στις αντιπροσωπείες της ΕΕ	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (AC, END — έμμεση έρευνα)		0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 12 (AC, END — άμεση έρευνα)		0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — τομέας 4		0	0	0	0	0	0	0
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν) — εκτός του τομέα 4		0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ		2	2	2	2	2	2	2

Προσωπικό που απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης (σε ΠΙΑ):

	Θα καλυφθεί από το εν ενεργεία προσωπικό που είναι διαθέσιμο στις υπηρεσίες της Επιτροπής	Έκτακτο πρόσθετο προσωπικό*		
		Θα χρηματοδοτηθεί από τον τομέα 4 ή από τη γραμμή για την έρευνα	Θα χρηματοδοτηθεί από τη γραμμή ΒΑ	Θα χρηματοδοτηθεί από τέλη
Θέσεις απασχόλησης στον πίνακα προσωπικού	2		Άνευ αντικειμένου	
Εξωτερικό προσωπικό (AC, END, INT)				

*Εξηγήστε συνοπτικά παρακάτω γιατί τα καθήκοντα που περιλαμβάνονται στην υπό εξέταση πρόταση δεν μπορούν να καλυφθούν πλήρως από τους υφιστάμενους ανθρώπινους πόρους και τις εσωτερικές ανακατανομές εντός της ΓΔ που υλοποιεί ήδη τη δράση ή εντός των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων	Σχεδιασμός, διαχείριση, συνέχεια που δίνεται και παρακολούθηση της υλοποίησης του
--------------------------------	---

	προγράμματος.
Εξωτερικό προσωπικό	

3.2.5. Επισκόπηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επενδύσεις ψηφιακής τεχνολογίας

Υποχρεωτικά: Στον πίνακα που ακολουθεί θα πρέπει να συμπεριληφθεί η βέλτιστη εκτίμηση των επενδύσεων ψηφιακής τεχνολογίας που συνεπάγεται η πρόταση/πρωτοβουλία.

Κατ' εξαίρεση, όταν απαιτείται για την εφαρμογή της πρότασης/πρωτοβουλίας, οι πιστώσεις του τομέα 4 θα πρέπει να παρατίθενται στην καθορισμένη γραμμή.

Οι πιστώσεις των τομέων 1-3 θα πρέπει να καταχωρίζονται ως «δαπάνες ΤΠ στο πλαίσιο πολιτικών προς υποστήριξη επιχειρησιακών προγραμμάτων». Οι δαπάνες αυτές αφορούν τον επιχειρησιακό προϋπολογισμό που θα χρησιμοποιηθεί για την επαναχρησιμοποίηση/αγορά/ανάπτυξη πλατφορμών/εργαλείων ΤΠ που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πρωτοβουλίας και τις συναφείς επενδύσεις (π.χ. άδειες, μελέτες, αποθήκευση δεδομένων κ.λπ.). Οι πληροφορίες στον παρόντα πίνακα θα πρέπει να συνάδουν με τα στοιχεία που παρατίθενται στο σημείο 4 «Ψηφιακές διαστάσεις».

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων ψηφιακού τομέα και πιστώσεων ΤΠ	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	ΣΥΝΟΛΟ ΠΔΠ 2028-2034
ΤΟΜΕΑΣ 4								
Δαπάνες ΤΠ (εσωτερικές)	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,115
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 4	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,115
Εκτός του ΤΟΜΕΑ 4								
Δαπάνες ΤΠ για πολιτικές που υποστηρίζουν επιχειρησιακά προγράμματα	0	0	0	0	0	0	0	0
Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 4	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,016	0,115

3.2.6. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση συνάδει με την πρόταση για το ΠΔΠ 2028-2034

3.2.7. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☒ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034	Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - ☐ στους ιδίους πόρους
 - ☐ στα λοιπά έσοδα
 - ☐ να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ²⁵						
		Έτος 2028	Έτος 2029	Έτος 2030	Έτος 2031	Έτος 2032	Έτος 2033	Έτος 2034
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα με ειδικό προορισμό, να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

4. ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

4.1. Απαιτήσεις ψηφιακής σημασίας

Η παρούσα πρόταση θεωρείται ότι δεν έχει ψηφιακή σημασία. Δεν θεσπίζει, δεν τροποποιεί ούτε επηρεάζει τη χρήση ψηφιακών μέσων, πτυχών δεδομένων ή την παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Το πεδίο εφαρμογής της πρότασης περιορίζεται στην προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κιβδηλεία και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτει στην

²⁵ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.

εφαρμογή της αρχής του «εξ ορισμού ψηφιακού χαρακτήρα».

Η διαχείριση της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων για τους δικαιούχους του προγράμματος πραγματοποιείται μέσω του συστήματος eGrants, το οποίο είναι προϋπάρχον ψηφιακό εργαλείο που χρησιμοποιείται από τα περισσότερα προγράμματα επιχορηγήσεων για τη διευκόλυνση της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων.

4.2. Δεδομένα

Άνευ αντικειμένου

4.3. Ψηφιακές λύσεις

Άνευ αντικειμένου

4.4. Αξιολόγηση διαλειτουργικότητας

Άνευ αντικειμένου

4.5. Μέτρα στήριξης της ψηφιακής εφαρμογής

Άνευ αντικειμένου